

Mattilsynet

- hva vil det bety for VA-sektoren??

1. januar 2004 trer det nye Mattilsynet i funksjon. Det vil bli en stor og viktig aktør for å sikre kvalitet i hele matproduksjonskjeden «fra jord og fjord til bord». Mattilsynet er i praksis en sammensmelting av Statens næringsmiddeltilsyn, Statens dyrehelsetilsyn, Statens Landbrukstilsyn, deler av Fiskeridirektoratet og de kommunale/interkommunale næringsmiddeltilsynene. Mattilsynet vil bestå av tre nivåer: Det sentrale Mattilsynet i Oslo, 8 regionkontorer og 64 distriktskontorer. Den store «matreformen» som har foranlediget denne forvaltningsmessige nye konstruksjonen, har også implisert andre viktige nyskapninger, som ny matlov, vitenskapskomite, et fristilt laboriemarked med mer.

På vannforsyningsområdet er dette en reform med store konsekvenser. Regjeringen har som en innledende premiss for «matreformen» bestemt at drikkevann skal behandles på linje med andre næringsmidler, og det er slått fast i Ot.prp. nr. 100 (2002-2003) at vann er vårt viktigste næringsmiddel. Det nye Mattilsynet skal overta som godkjenningmyndighet og viktigste tilsynsmyndighet for vannverkene. Matloven vil bli den førende hjemmelslov for drikkevannsforskriften, og vannverkene må forholde seg til et nytt og i stor grad privatisert laboriemarked. Det er også foreslått et nytt gebyrregime for å dekke Mattilsynets arbeid med vann, noe vannverksbransjen har fremmet vesentlige innvendinger mot og som i skrivende stund ikke er endelig avklart.

Det knytter seg nå store forventninger til at Mattilsynet skal ivareta sitt nye ansvar som drikkevannsmyndighet på en kompetent og effektiv måte. For at disse forventningene skal kunne bli innfridd, betinger det en økt satsing på drikkevann i Mattilsynet enn det som frem til nå har vært ressursinnsatsen på vann fra Statens næringsmiddeltilsyns og de lokale næringsmiddeltilsynenes side. Det er viktig at Mattilsynet sentralt gir klare og faglig funderte styringssignaler ut til de mange lokale kontorer som skal virke som godkjennings- og tilsynsmyndigheter, slik at Mattilsynet fremstår som en enhetlig myndighet på drikkevannsområdet. Planmessig bruk av etablerte drikkevannfaglige miljøer vil være et viktig

grunnlag for dette arbeidet. En annen viktig utfordring vil være å etablere gode kommunikasjons- og samhandlingsrutiner med andre myndigheter sentralt og lokalt innen drikkevannområdet, spesielt videreføre samarbeidet med sentral og lokal helsemyndighet. Vi må forutsette at Mattilsynets ledelse vil disponere sine samlede ressurser på en slik måte at vårt viktigste næringsmiddel får en fortjent høy prioritet.

Mattilsynet vil også ha ansvar for innsatsmidler i næringsmiddelproduksjon. Bruk av slam er nå regulert av Forskrift om gjødselvarer m.v. av organisk opphav, som trådte i kraft i sommer. Mattilsynet vil bli den førende myndighetsaktøren når det gjelder bruk av slam som gjødsel- og jordforbedringsmiddel. På samme måte som for drikkevann, vil dette betinge økt ressursinnsats for å sikre en kompetent myndighetsutøvelse, og en god samhandling med helse- og forurensningsmyndighetene på lokalt/regionalt nivå.

Norsk Vannforening vil ønske det nye Mattilsynet lykke til som ny drikkevanns- og slammyndighet og oppfordrer til en utstrakt dialog med VA-faglige miljøer!